

Zápis z 3. jednání Poradního sboru
předsedkyně Vládního výboru pro koordinaci boje s korupcí
konaného dne 14. listopadu 2011

Přítomni

Mgr. Karolína Peake - místopředsedkyně vlády ČR, Ing. Robert Vacek - Úřad vlády ČR, Mgr. Eva Kyzourová – Úřad vlády ČR, Ing. Veronika Šebková – Úřad vlády ČR, Pavel Kotrba – Úřad vlády ČR, JUDr. Jan Horník – Úřad vlády ČR, JUDr. Milan Cícer – Ministerstvo financí, JUDr. Zdeněk Kasal - Nejvyšší státní zastupitelství, PhDr. Radim Bureš – Transparency International ČR, o.p.s., Ladislav Jakl – Kancelář prezidenta ČR, Mgr. Štěpán Rattay – Oživení o.s., Mgr. Pavel Herman – ÚOHS, Ing. Mgr. Oldřich Kužílek – Otevřená společnost o.p.s., pplk.Mgr. Zbyněk Bureš – Inspekce Policie ČR, Mgr. Roman Skřepek – Úřad vlády ČR, Mgr. Radka Hrstková - Úřad vlády ČR

Hosté

Mgr. František Korbel, Ph.D. – Ministerstvo spravedlnosti, doc. JUDr. Bohumil Havel, Ph.D. – AK PRK Partners s.r.o., prof. JUDr. Jan Dědič, JUDr. Vlastimil Pihera, Ph.D.

Program jednání

1. Zprávy z Vládního výboru - stav projednávání jednotlivých bodů (účinná lítost, národní evidence účtů, financování politických stran)
2. Návrh Ministerstva spravedlnosti na řešení otázky anonymních akcí
3. Informace o iniciativě Open Government Partnership a přípravě tzv. Akčního plánu
4. Rozšíření testů spolehlivosti na další osoby působící v orgánech veřejné moci
5. Whistleblowing
6. Různé

Průběh jednání

1. Zprávy z Vládního výboru - stav projednávání jednotlivých bodů (účinná lítost, národní evidence účtů, financování politických stran)

- K. Peake informovala o posunutí termínu jednání Vládního výboru na 16. 11. 2011 z důvodu rozsáhlé délky jednání Poslanecké sněmovny. Dále informovala o zaslání všech připomínek k „návrhu zákona o veřejném dohledu nad financováním politických stran a politických hnutí o změně některých dalších zákonů“ na Ministerstvo vnitra, které vzešly z minulého jednání PS.
- K. Peake informovala o služební cestě na Slovensko.

2. Návrh Ministerstva spravedlnosti na řešení otázky anonymních akcií

- B. Havel, J. Dědič, V. Pihera seznámili PS s „návrhem zákona o zvýšení transparentnosti akciových společností a o změně dalších zákonů.“
 - Tým zpracovatelů vycházel z potřeby souladu návrhu zákona a s ústavním pořádkem ČR.
 - Konkrétní řešení se navrhuje v podobě zachování akcií na majitele, ovšem za současného stanovení povinnosti jejich zaknihování nebo jejich imobilizace. Jak zaknihování, tak imobilizace akcií zahrnují identifikaci vlastníka akcií centrálním depozitářem či bankou nebo obchodníkem s cennými papíry.
 - Transformace akcií na majitele na jinou podobu (zaknihování, imobilizace), nese s sebou náklady na tuto změnu. Pokud akciové společnosti do určité doby tak neučiní, ze zákona jim akcie na majitele budou přeměněny na akcie na jméno (s tím nesouvisí žádné náklady, pouze musí dojít k předložení akcií).
 - Hlavním smyslem návrhu je:
 - vyloučit případy, u nichž není možné ověřit identitu akcionářů společnosti ze strany veřejné moci,
 - větší využití tzv. imobilizace cenných papírů pro volný oběh
 - povinnost akcionářů držících listinné akcie na jméno zřídit si pro účely výplaty dividend účet u bankovní instituce tak, aby bylo možné ověřit identifikaci akcionáře prováděnou samotnou společností, ale též sledovat tok dividend a jiných peněžitých plnění ve prospěch daného akcionáře.
 - Veřejné úřady mohou získat informace o akcionářské struktuře přímým dotazem u relevantních finančních institucí, a to postupem, který předpokládá již dnes zákon o podnikání na kapitálovém trhu.
 - Podle zpracovatelů by měla na tento zákon navázat změna zákona o veřejných zakázkách a dalších předpisů regulující poskytování veřejných zdrojů soukromým subjektům. Případně je možné, aby se tato problematika řešila „sběrným zákonem“, tedy jednotnými pravidly pro všechny obdobné situace, nezávisle na formu ingerence veřejných zdrojů.

- Proběhla debata na téma otevřenosti systému (okruh subjektů oprávněných nahlížet do struktury akcionářů). B. Havel avizoval, že pokud bude systém příliš otevřený, může se stát, že některé entity budou odcházet do jiných států. O. Kužílek upozornil na důležitost možnosti zjištění, zda-li v určité akcionářské struktuře není právě ta osoba, která je riziková. F. Korbel oznámil, že informace o vlastnické struktuře by například v případě veřejných zakázek měly sloužit především pro zpětnou kontrolu vítězného uchazeče. P. Herman uvedl, že předmětem zákona o veřejných zakázkách je upravit proces kontraktace mezi zadavateli (státem v širším slova smyslu) a soukromoprávními subjekty. Jedná se o soukromoprávní vztahy, ukládání zvláštních povinností právníkům osobám, které chtějí „obchodovat se státem“ dosud nebylo předmětem zákona o veřejných zakázkách. Obchody se státem se přitom uskutečňují i podle jiných zákonů než zákona o veřejných zakázkách (koncese, prodeje majetku atd.). Při rozhodování o výběru nejvhodnější nabídky nelze informaci o tom, kdo je majitelem dodavatele, použít.
- Z. Kasal položil otázku, zda-li účinnost zákona až od roku 2014 není zbytečně dlouhá. Zpracovatelé oznámili, že vycházeli ze zkušeností a z důvodu vázanosti na rekodifikaci občanského a obchodního práva a délku legislativního procesu. Dále chtějí dát prostor společnostem, aby se na tuto změnu dokázaly připravit a rozvrhnout si náklady v čase.
- Závěry PS: **Poradní sbor akceptuje návrh Ministerstva spravedlnosti na regulaci akcí na majitele prostřednictvím jejich zaknihování, imobilizací či transformací na jméno. Dalším krokem nicméně musí být v oblasti veřejných zakázek a státních dotací další návrhy na rozkrytí vlastnických struktur společností. Jedno z řešení je čestné prohlášení o vlastnické struktuře žadatele o veřejnou zakázku nebo dotaci, které musí být doplněno sankcí v trestním zákoníku za uvedení nepravdivých informací.**

3. Informace o iniciativě Open Government Partnership a přípravě tzv. Akčního plánu

- E. Kyzourová seznámila PS s touto iniciativou, které se účastní 46 zemí. Nyní je potřeba zpracovat tzv. Akční plán. V rámci OGP se ČR může přihlásit k pěti výzvám, přičemž z pohledu Sekce pro koordinaci boje s korupcí se jako nejvhodnější jeví výzva č. 2 – Zvyšování veřejné integrity (protikorupční opatření, veřejná etika, přístup k informacím, reforma financování politických kampaní, svoboda médií a občanská společnost). Do 15. února 2011 jsme se zavázali vládě předložit takové teze, u kterých máme vyšší míru jistoty, že je dokážeme řádně naplnit. Plán plnění je na jeden rok a poté následuje sebehodnocení.
- Sekce pro koordinaci boje s korupcí žádá PS o návrhy možných tezí zaslané **do 30. listopadu 2011** na adresu kyzourova.eva@vlada.cz.

4. Rozšíření testů spolehlivosti na další osoby působící v orgánech veřejné moci

- K. Peake informovala návrhu zákona o Generální inspekci bezpečnostních sborů, v němž se rozšiřují testy spolehlivosti na příslušníky a zaměstnance Celní správy ČR, Vězeňské služby ČR a nové GIBS.
- R. Bureš oznámil, že souhlasí s rozšířením testů spolehlivosti na příslušníky Celní správy a Vězeňské služby, ale u dalšího rozšiřování by byl opatrný, a to z důvodu neexistence služebního zákona a zabezpečení provádění těchto testů.
- K. Peake klasifikovala tři základní problémy rozšiřování testů spolehlivosti nad rámec výše uvedeného:
 - kdo jsou státní úředníci,
 - kdo má testy spolehlivosti provádět,
 - problematika možnosti aplikovat test spolehlivosti na jakékoliv osobě a bez jakýkoliv indicií.
- **Závěr PS: Rozšíření testů spolehlivosti se hodnotí pozitivně z důvodu preventivního účinku, avšak trvat na zpracování věcného záměru zákona o testech spolehlivosti je předčasné. PS doporučuje vyčkat na použití testů spolehlivosti po prvním rozšíření na Celní správu ČR, Vězeňskou službu ČR a GIBS a dopracovat analýzu především o efektivitu tohoto rozšíření. Pokud bude změna pozitivní, bude možné uvažovat o dalším rozšíření okruhu osob. PS současně doporučuje další úvahy o možném rozšíření testů spolehlivosti vázat na nový zákon o úřednících.**

5. Whistleblowing

- PS obdržel k seznámení návrh slovenské právní úpravy problematiky whistleblowingu a stručnou analýzu téhož tématu. Podrobně bude dále jednáno na příštím jednání PS.

6. Různé

- J. Horník požádal PS o zaslání připomínek ke třem legislativním materiálům, které jsou v současné době v mezirezortním připomínkovém řízení a jedná se o úkoly z protikorupční strategie:
 - Analýza zákona o svobodném přístupu k informacím
 - Návrh novely tiskového zákona
 - Novela novely zákonů o územních samosprávných celcích a změně dalších zákonů

Připomínky je třeba zaslat v termínu **do čtvrtka 24. 11. 2011 na adresu hornik.jan@vlada.cz.**

- K. Peake požádala PS o případné připomínky ke správnosti plnění jednotlivých úkolů Strategie.

- O. Kužílek upozornil na problematický výstup MV – teze pro novelizaci zákona č. 106/1999 Sb., v nichž jsou selektivně vybrána opatření, která v souhrnu nemusejí představovat zvýšení účinnosti zákona (např. odmítnutí prosazovací instituce v jakékoliv podobě). Dále upozornil na návrh novely tiskového zákona, která je redukovanou podobou původního návrhu analýzy, neboť se opouští úprava v zákonech o obcích, krajích a hl. m. Praze.

Závěr:

Další jednání PS se uskuteční 28. 11. 2011 od 9:30 hod. ve Vladislavově 4 v poradní místnosti – suterén.

Zapsala: Ing. Veronika Šebková

Schválil: Ing. Robert Vacek, v. r.